

پژوهش در جراحی

تبادلات بین المللی در آموزش جراحی

ترجمه و تلخیص: دکتر سیدعباس میرمالک* و گروه مترجمین**

چکیده:

مقاله ذیل راهنمای مختصری برای جراحانی که تمایل به ادامه آموزش و تحصیل در خارج از کشور دارند، می باشد.

مقدمه

تبادلات بین المللی برای آموزش جراحی، سنتی غنی و دیرینه دربردارد. به عنوان مثال ویلیام هالستد، دوره آموزش تکمیلی خود را از سال 1878 تا سال 1880 در اروپا طی کرد. طی این دوره در خارج از کشور، هالستد تجربه‌ای در تکنیک‌های جراحی کسب کرد که برای بسیاری از جراحان آمریکای شمالی ناشناخته بود. او ارتباطات نزدیکی را با تعدادی از مسئولین حرفه‌ای بالینی و آزمایشگاهی برقرار کرد. هنگامی که رئیس جراحی بیمارستان جانز هاپکینز شد، برنامه‌ای آموزشی مشابه آنچه که او در اروپا مشاهده کرده بود، برای دستیاران تدوین کرد. دانش و تجربه‌ای که او کسب کرد تنها منافع شخصی دربر نداشته، بلکه همچنین به شکلی بنیادی در توسعه برنامه‌های آموزشی جراحی آمریکای شمالی مشارکت نمود.

این مقاله برخی دستورات عمل‌ها را برای جراحانی که مایلند در خارج از کشور تحصیل کنند، ارائه می‌کند. نظریه‌های عنوان شده بر پایه تجربیات شخصی نگارندگان استوار است. دو تن از نویسندگان (M. M, C. K) یک دوره یک ساله را در کلن آلمان گذرانده‌اند، دو نویسنده دیگر (L. K, D. R) به ترتیب برای یک و دو سال در ایالات متحده به آموختن مشغول بودند و نویسندگان دیگر دوره دو ساله‌ای را در ژاپن سپری کرده است.

نویسنده پاسخگو: دکتر سیدعباس میرمالک

تلفن: 88787561

Email: SAM@Mirmalek.net

* استادیار گروه جراحی عمومی، دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی، واحد تهران

** دکتر لیلا پرورش، دکتر شقایق تهرانی، دکتر پوریا حسینی، دکتر پانته رضائیان، دکتر مریم سعیدیان،

دکتر مروا طهماسبی‌راد، دکتر علی غلامرضانژاد، دکتر مهدی کلانتری، دکتر الهام کنی، دکتر امیر تیمور مرعشی،

دکتر امید میرمطلبی، دکتر علی ناظمیان

تاریخ وصول: 1399/09/18

چرا باید به خارج رفت؟

ما متقاعد شدیم که آموزش یک جراح دانشگاهی باید دست کم یک سال آموزش در خارج از کشور، در یک مؤسسه دانشگاهی دیگر را شامل شود. چندین دلیل قانع کننده برای انجام چنین کاری وجود دارد. شما تکنیک‌های متفاوت جراحی، روش‌های تحقیقاتی و رویکردهای عملی نسبت به مسائل حل نشده را مشاهده کرده و خواهید آموخت. این امر موجب توسعه دانش و اطلاعات شما به عنوان جراح محقق شده و نظریات جدید را در ذهن شما برمی‌انگیزد. ممکن است این فرصت را بیابید که تکنیک ویژه‌ای را از استاد آن رشته بیاموزید. در زمان کار کردن با یکدیگر برای یک دوره طولانی، دانشمندان مایلند بر اندیشه یکدیگر تأثیر بگذارند. شما روش‌های جایگزین را برای حل مشکلات، مفاهیم، نظریات و روش‌شناسی جدیدی را که قادر خواهید بود به درمانگاه خود به همراه بیاورید، خواهید آموخت. شما قادر به مقایسه استانداردهای مؤسسات دیگر با استانداردهای مؤسسه خود بوده و خواهید توانست نسبت به وضعیت خودتان در عرصه‌ای ویژه قضاوت کنید. شما درباره تفاوت‌های موجود در فرهنگ، سنت، خط مشی مراقبت بهداشتی، ساختارهای اقتصادی - اجتماعی و سیستم‌های سیاسی خواهید آموخت. این امر شما را در درک دلایل این تفاوت‌ها در روند مدیریت تشخیصی و درمانی یاری خواهد کرد.

مزیت بسیار مهم دیگر فرصتی برای ایجاد دوستی‌های جدید است. این دوستی‌ها غالباً در طول زندگی تداوم یافته و امکان تبادلات بعدی اندیشه‌ها و تجربیات را می‌دهند. افزون بر این رفتن به خارج منجر به استغنائی رشد فردی مانند کسب مهارت در زبان‌های خارجی می‌شود.

کجا و چه هنگام باید رفت؟

برای حصول منافع از آموزش خارجی، تجربه اولیه در مهارت‌های پایه‌ای جراحی کمترین نیاز است. ما احساس می‌کنیم که رفتن به خارج جهت تکمیل و اتمام آموزش جراحی بهترین کار است. همچنین داشتن برخی تجربیات در زمینه روش‌شناسی پژوهشی و نگارش علمی مفید است. یک سال مدت کمی است و نباید این مدت را برای فراگیری اصول بنیادی هدر دهید.

آموزش در خارج از کشور ممکن است منحصراً شامل فعالیت‌های بالینی و یا منحصراً احکام علمی کاربردی و یا تلفیقی از این دو باشد. جستجو برای یافتن مکانی مناسب جهت آموزش خارجی باید مقدمتاً به عنوان هدف ویژه بازدید شما محسوب شود؛ به عنوان مثال در آموزش جراحی لاپاراسکوپی مرکزی که شما انتخاب می‌کنید، باید معتبر باشد. مقالات را به منظور شناسایی درمانگاه یا جراحان مورد نظر به دقت بررسی کنید. اگر این مرکز اهداف مورد نظر شما را برآورده می‌سازد، تلاش کنید گفتگویی با دستیاران کنونی یا گذشته آن در مورد تجربیاتشان در این مرکز انجام دهید.

مؤسسات دارای تجربه در زمینه آموزش دستیاران خارجی اغلب برای پذیرش دانشجویان خارجی مهیا هستند و تسهیلاتی مانند مسکن و امکانات اجرائی بیشتر برای بازدیدکنندگان خارجی در این مؤسسات فراهم است.

آماده سازی

برنامه‌ریزی قطعاً از اهمیت زیادی برخوردار است، انجام آموزش در خارج از کشور بدون آمادگی کافی بزرگ‌ترین اشتباهی است که می‌توانید مرتکب شوید. به طور مطلوب، برنامه‌ریزی باید 2 سال پیش از تاریخ تخمین زده شده جهت ورود به مکان منتخب شما برای مطالعه در خارج از کشور آغاز شود. شما نیاز خواهید داشت که مطمئن شوید که با همکاران آتی خود دست کم به یک زبان به طور مثال، انگلیسی می‌توانید ارتباط برقرار کنید. اگر این زبان مادری شما نباشد، ممکن است مجبور باشید افزون بر مطلب دیگر آن را نیز فراگیرید. باید تا جایی که ممکن است در مورد مردم، فرهنگ، تاریخ و سنت‌های اجتماعی کشوری که از آن بازدید می‌کنید، مطالعه کنید. لازم است بدانید پوشیدن چه لباسی به ویژه در مجامع رسمی، مناسب است. اقدامات مالی باید حتی الامکان هر چه زودتر انجام شوند. کم‌زحمت‌ترین روش این است که مؤسسه خارجی یا بیمارستان هزینه‌های شما را پرداخت نماید. به هر حال یافتن چنین موقعیتی کار ساده‌ای نیست. بسیاری از برنامه‌های دستیاران خارجی ممکن است قابل دسترسی باشند، اما تنها تعداد کمی از آنها به صورت ویژه شامل پرداخت هزینه می‌شوند. در بیشتر موارد یک بورس تحصیلی برای تأمین بودجه آموزش یک دستیار در خارج از کشور مورد نیاز است. مراحل درخواست بورس غالباً لازم است از یک سال پیش طی شود، بنابراین اطلاعات به بورسی ویژه جهت حمایت از آموزش خارجی باید هر چه زودتر گردآوری شود.

اگر مایل به شرکت در مراقبت از بیماران هستید، داشتن جواز برای طبابت پزشکی الزامی است. انجام تشریفات اداری از کشوری به کشور دیگر متفاوت است، برای مثال جواز پزشکی آلمان در ایالات متحده قابل قبول نیست. به هر حال همه کشورها یک وجه مشترک دارند و آن مدت زمان طولانی مورد نیاز برای طی مراحل درخواست جواز است.

پس از تعیین مکان آموزشی در خارج از کشور، باید سابقه کاری ارسال شود. اگر پاسخ مثبت باشد، بازدید کوتاهی ترتیب داد تا بتوان فرصتی جهت شناسایی بیمارستان و بستن قرارداد با رئیس بخش جراحی و دستیاران ایجاد کرد. طی این بازدید سئوالات زیر را مطرح کنید: آیا پروژه‌ای قبلاً طراحی شده است یا شما در انتظار آغاز آن هستید؟ آیا می‌توانید کار کلینیکی انجام دهید؟ چه وقت از سال برای آمدن به بیمارستان شما بهتر است؟ آیا حقوقی پرداخت می‌شود؟ آیا مسکنی در نظر گرفته شده است؟ در غیر این صورت آیا مسکنی ارزان به همراه کمک هزینه اجاره بها برای دانشجویانی که تنها یا همراه خانواده هستند، وجود دارد؟ بیمه شخصی و درمانی به چه صورت است؟ آیا روادید ویژه‌ای لازم است؟ آیا داشتن اجازه کار ضروری است؟

اگر پروژه علمی شما پیش از پذیرش به عنوان برنامه آموزشی خارج از کشور طراحی نشده باشد، ضروری است که در اسرع وقت آماده کنید. نگارش یک پروتکل تحقیقاتی، تأمین بودجه تحقیقاتی و کسب وقت‌گیری هستند که باید پیشاپیش انجام شوند. شما مایلید به جای اتلاف وقت با ارزش خود (گاه 3 تا 6 ماه) برای یافتن پروژه، رویارویی با کاغذ بازی و برنامه‌ریزی آزمایشات قادر به شروع پروژه در اسرع وقت و به محض ورود باشد. از طرف دیگر این مسئولیت میزبان است که در طول اقامت دستیار به پیشبرد برنامه او یاری رساند. پذیرش دستیار خارجی بدون طراحی روشن و کاربردی برای آن چه که وی انجام خواهد داد، غیرمنصفانه است. اگر با خانواده خود مسافرت می‌کنید، اقدامات مربوط به آماده‌سازی فشرده‌تر بوده و به مدت زمان بیشتری نیاز دارد. روش خردمندانه این است که ابتدا خود وارد شوید و پس از چند هفته که در آنجا مستقر شده، مکان مناسبی برای زندگی یافتید و بر مشکلات اولیه فرهنگی غلبه کردید، خانواده به شما ملحق شود.

هنگامی که در آن جا هستید، چه کاری باید انجام دهید؟

همواره بخاطر داشته باشید که یک مهمان هستید. پس از ورود ابتدا باید با شرایط و موقعیت جدید خو بگیرید. اکنون باید از بابت تلاش‌های اولیه خود برای آشنایی با فرهنگ، زبان، رسوم اجتماعی خرسند باشید. اکنون دوره آزمایش اولیه است، هنگامی که میزبانان شما برای شناسایی شخصیت، دانش و تجارب شما به دقت به شما چشم دوخته‌اند. توصیه می‌شود یکی از کارکنان مسئولیت‌پذیر را که معمولاً مدیر بخش است به عنوان مشاور خود برگزینید. شما باید با مربی خود بر طبق یک روال منظم، شاید هر دو هفته یک بار ملاقاتی داشته باشید تا بتوانید در مورد پیشرفت در امور با او گفتگو کنید. این امر می‌تواند در جهت انباشته نشدن مسائل حل نشده تا پایان دوره به شما یاری رساند.

یک گفتگوی آزاد که در آن همه تجارب، مسائل، نظریات، ابتکارها می‌توانند به راحتی مورد بحث قرار گیرند برای موفقیت شما در طول اقامت‌تان بسیار ارزنده است.

اگر هدف عمده مطالعه شما در خارج از کشور پیشرفت مهارت‌های تکنیکی جراحی است، توصیه می‌شود که فهرست اعمال جراحی را که مایلید در آنها مشارکت کنید با شرح جزئیات داشته باشید. مباحث ساختاری با دستیارهای محلی درباره این موضوع ضروری است. بهره جستن از موقعیت ممتاز خود به عنوان یک دستیار خارجی صرفاً در انجام کارهای راحت و بی دردسر منصفانه نیست، شما باید عضو دارای حس همکاری در تیم جراحی بوده و در همه جنبه‌های طبابت روزمره مشارکت جویید. اگر از دیدگاه شما برخی تکنیک‌ها یا روش‌های انجام شده نسبت به تکنیک‌هایی که پیش از آن آموخته بودید در سطح نازل‌تری قرار دارند، شما نباید انتقاد کنید. همواره با نزاکت و مبادی آداب باشید.

باید جدول زمانی قابل قبولی برای تمام سال تهیه کرده و سعی کنید آن را اجرا کنید. چند هفته از زمان برنامه‌ریزی نشده را در پایان سال برای تأخیرهای غیرقابل پیش‌بینی کنار بگذارید. در صورت امکان، در کلاس‌هایی مانند آمار یا اپیدمیولوژی حضور به هم رسانید. نوشتن پروژه خود را پیش از اتمام دوره و ترک کشور خارجی به پایان برسانید. بحث در مورد پروژه شما و ویرایش آن توسط ناظر تحقیق، مادامی که خود در آنجا هستید، بسیار ساده‌تر خواهد بود. اگر این امر ممکن نباشد، باید یک مسافرت مجدد در نظر گرفته شود.

شرکت در جشنواره‌ها و رویدادهای فرهنگی و آموختن هر چه بیشتر درباره کشور میزبان حائز اهمیت است. دیدار با مردم و ایجاد دوستی با آنها، شرکت در فعالیتهای اجتماعی و سفر به اطراف کشور میزبان راه‌های خوبی برای مقابله با غم غربت است. پس از تکمیل دوره آموزشی در خارج از کشور، تمایل خواهید داشت تجربیات‌تان را در بازگشت به مؤسسه خود به همکارانتان گزارش کنید. بازدیدتان را با برداشتن یادداشت، عکس و فیلم ویدئویی مستند سازید و مطالب را برای ارائه یک سخنرانی آماده کنید. یک دفتر یادداشت روزانه برای آن که بتوانید تجربیات خود را به شکل دورنمای آینده در آورید به شما یاری می‌رساند.

نکته نهایی

نکته نهائی این است که درگیر کردن خود در سایر سیستم‌های مراقبت‌های پزشکی چالشی شخصی و حرفه‌ای محسوب می‌شود. تکنیک‌ها و رویکردهای جدیدی که فرا می‌گیرید، همکاری‌ها و دوستی‌ها پایداری که در طی دوره آموزشی در خارج از کشور ایجاد می‌کنید، مؤسسه و کشور شما را همانند زندگی شخصی و حرفه‌ای شما غنا می‌بخشد.